

qualities of future specialists in oil and gas business by means of sports games" *Visnik Prikarpat'skogo universitetu. Serii: Fizichna kul'tura*, vol. 27-28. pp. 37–43.

3. Boichuk R.I., Kovtsun V.I., Korop M.Yu. and Bieliavskiy I.L. (2017) "Sports games in the system of professional and applied physical training of the future oil and gas engineering specialists" *Visnik Chernigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universitetu*, vol. 143, pp. 259-262.

4. Valeeva H.V. and Valeev D.Z. (2014) "Modelling the oil and gas engineering specialist by means of physical education" *Neftegazovoe delo*, vol. 1, pp. 517-533.

5. Velychenko N.A., Kanyshvskaia N.B. and Kyrkevych M.P. (2012) "Basketball as a means of professional and applied physical training of the students" *Fizychnе vykhovannia v konteksti suchasnoi osvity : materialy VII Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi konferentsii*. – Kiiv : NAU, pp. 37–39.

6. Ehorchev A.O. (2010) "Theoretical foundations of the pedagogical management technology of the students psychophysical preparation for the professional activity" *Aktual'ni problemi profesijno-prikladnoi fizichnoi pidgotovki*, vol. 1, pp. 15–18.

7. Kozyna Zh.L., Tserkovnaia E.V., Osypov V.N. and Strokach S.H. (2009) "Individual training of the students - basketball players". Kharkiv, Divo.

8. Kabachkov V.A., Polievskij S.A., Burov A.E. (2010) "Professional physical education in the system of continuous education of youth". Moscow, Sovetskij sport.

9. Korop M., Makhov V. and Iurchuk F. (1999) "Development and improvement of perception processes in young volleyball players" *Fizichne vikhovannia v shkoli* vol.3. pp. 43–45. (in Ukrainian)

10. Mytskan B.M. Rymyk R.V. and Malaniuk L.B. (2014) "Professional and applied physical training at the technical educational institutions" *Visnik Prikarpat'skogo universitetu. Serii: Fizichna kul'tura*, vol. 16. pp. 122–127.

11. Ostapova O.O. (2013) "Professional and applied physical training of the students of the Ukrainian Universities of III-IV accreditation levels" *Visnik Chernigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universitetu*, vol. 112, pp. 212-216.

12. Raevskij R. T. (1985) "Professional-applied physical training of students of technical high schools" Moscow, Vysshiaia shkola.

13. Khalaidzhi S. V. (2010) "Professional and applied physical training of the students of energy specialties" *Aktual'ni problemi profesijno-prikladnoi fizichnoi pidgotovki*, vol. 1, pp. 31–36.

14. Shmyhov P. (2006) "Features of professional and applied physical training of the students of higher pedagogical educational institutions" *Pedagogika, psikhologii ta mediko-biologichni problemi fizchnogo vikhovannia i sportu*, vol. 10, pp. 142–145.

Висоцький В. А., Калугін І. Г., Коваленко О. В.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ЗАВДАНЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ПРОЦЕСІ СПОРТИВНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто зміст фізичного виховання студентської молоді засобами спортивно-ігрової діяльності. Із цієї метою проаналізовано можливості спортивних ігор як ефективного засобу фізичного виховання студентської молоді. Обґрунтовано, що уміле застосування у вищих навчальних закладах спортивно-ігрової діяльності спрямованої на реалізацію освітніх завдань, сприяє формуванню важливих особистісних якостей. Також у статті показано, що правильне застосування ефективних педагогічних умов, змісту, форм і методів даного дослідження впливає на фізичну вихованість студентської молоді тощо.

Ключові слова: фізичне виховання, студентська молодь, заняття спортивними іграми.

Висоцький В. А., Калугін І. Г., Коваленко О. В. Реализация образовательных задач физического воспитания студенческой молодежи в процессе спортивно-игровой деятельности. В статье рассмотрены содержание физического воспитания студенческой молодежи средствами спортивно-игровой деятельности. С этой целью проанализированы возможности спортивных игр как эффективного средства физического воспитания студенческой молодежи. Обосновано, что умелое применение в высших учебных заведениях спортивно-игровой деятельности, направленной на реализацию образовательных задач, способствует формированию важных личностных качеств. Также, в статье показано, что правильное применение эффективных педагогических условий, содержания, форм и методов данного исследования влияет на физическую воспитанность студенческой молодежи и тому подобное.

Ключевые слова: физическое воспитание, студенческая молодежь, занятия спортивными играми.

Vysotsky V., Kalugin I., Kovalenko O. Realization of educational tasks of physical education students in process sport-gaming activities. *The article deals with the content of physical education of student youth by means of sports and gaming activities. With this purpose, the possibilities of sports games as an effective means of physical education of student youth are analyzed. It is substantiated that skilful application in higher educational establishments of sports-game activity aimed at the implementation of educational tasks contributes to the formation of important personal qualities. Also, in the article it is shown that the correct application of effective pedagogical conditions, content, forms and methods of this research influences physical education of student youth, etc. Study of scientific literature shows that the realization of educational tasks in the process of physical education of student youth requires the use of effective pedagogical conditions, content, forms and methods. According to many Ukrainian*

scientists, the use of sporting and gaming activities in higher education institutions allows teachers to rationally organize the student's motor activity of their choice, create conditions conducive to the development of moral, physical and volitional qualities, and so on. Therefore, an important means of physical education of student youth is sporting and gaming activity, which occupies an important place in the system of physical education of higher educational institutions. An analysis of literary sources shows that the skillful use of sporting and gaming activity in the process of physical education of student youth contributes to the effective solving of educational tasks, namely: understanding the need for systematic classes in physical culture and mass work and the acquisition of knowledge in physical culture; education of moral and volitional qualities for creative self-realization; provision of emotional and value impact on students, aimed at forming a positive attitude to them in sports-gaming activities, joyful experiences from physical education classes; awareness of the students of physical culture as a component of life, understanding of their significance in sports and gaming activities; formation of students' ability to self-control, self-control and self-activity in the process of sports-game activity, etc.

Key words: physical education, student youth, sports games.

Постановка проблеми. В умовах розвитку українського суспільства зростають вимоги до фізичного виховання сучасної молоді, що вимагає застосування нових або удосконалення традиційних підходів. Слід акцентувати увагу на уточненні освітніх завдань фізичного виховання студентів з урахуванням їх інтересів. Вивчення наукової літератури [2; 3; 4; 5] свідчить, що реалізація освітніх завдань у процесі фізичного виховання студентської молоді вимагає застосування ефективних педагогічних умов, змісту, форм і методів фізичного виховання. За свідченнями відомих українських учених, застосування спортивно-ігрової діяльності у вищих навчальних закладах дозволяє педагогам раціонально організувати рухову активність студентів за їх вибором, створювати умови, які спрямовані на розвиток моральних, фізичних та вольових якостей тощо. Тому, важливим видом фізичного виховання студентської молоді є спортивно-ігрова діяльність, яка займає важливе місце в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема фізичного виховання студентської молоді завжди привертала увагу фахівців різних галузей наукових знань тощо. Вивчення педагогічної літератури свідчить, що останніми роками здійснено ряд досліджень, присвячених окремим аспектам фізичного виховання студентської молоді засобами спортивно-ігрової діяльності. Це, насамперед, дослідження основ фізичного виховання (В. Ареф'єв, О. Остапенко, О. Тимошенко та інші), впровадження фізкультурно-оздоровчої діяльності (Д. Бінецький, Н. Касіч), організація спортивних змагань зі спортивних ігор (О. Дорохова, М. Тимчик), проведення секційних занять зі студентською молоддю (В. Пилипенко, М. Марущак) та ін. **Мета дослідження** – розкрити теоретичні аспекти та можливості реалізації освітніх завдань з фізичного виховання студентської молоді засобами спортивно-ігрової діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз літературних джерел [3; 4] свідчить, що вміле використання спортивно-ігрової діяльності у процесі фізичного виховання студентської молоді сприяє ефективному вирішенню освітніх завдань, а саме:

- формування потреби в систематичних заняттях фізкультурно-масовою роботою та засвоєнні знань з фізичної культури;
- виховання моральних і вольових якостей для творчої самореалізації;
- забезпечення емоційно-ціннісного впливу на студентів, спрямованого на формування в них позитивного ставлення до занять спортивно-ігровою діяльністю;
- усвідомлення студентами фізичної культури як складової життєдіяльності, розуміння ними значущості занять спортивно-ігровою діяльністю;
- формування здатності студентів до самоаналізу, самоконтролю та самоактивності у процесі спортивно-ігрової діяльності тощо. Ми вважаємо, що викладачам, тренерам вищих навчальних закладів необхідно докладати значних зусиль, педагогічних умінь та навичок для реалізації запланованих освітніх завдань, а спортивно-ігрова діяльність – є саме тим популярним, цікавим засобом фізичного виховання студентської молоді тощо.

За даними В. Пилипенка ефективність фізичного виховання студентської молоді у процесі занять спортивними іграми залежить від впровадження педагогічних умов: усвідомлення студентською молоддю сутності й змісту фізичного виховання засобами спортивно-ігрової діяльності (дана педагогічна умова, сприяла усвідомленню студентською молоддю сутності й змісту фізичного виховання засобами спортивних ігор, покращенню знань щодо здорового способу життя, про спортивні ігри як дієвого засобу формування необхідних якостей тощо); поєднання дієвих змісту і методів фізичного виховання з метою формування у студентської молоді мотивації до занять спортивно-ігровою діяльністю (інтерес до занять спортивними іграми формується лише в результаті внутрішньої мотивації, яка виникає у студентської молоді лише тоді, коли зовнішні мотиви та мета відповідають можливостям студентів); підготовка викладачів та тренерів ВНЗ до суб'єкт-суб'єктної взаємодії зі студентською молоддю (для студентів викладач з фізичного виховання та тренер зі спортивних ігор є в першу чергу наставником, організатором, помічником та прикладом відповідальності. Важливе значення у формуванні фізичної вихованості студентської молоді має викладач-тренер, який є для них авторитетом, учителем, але при цьому і є наставником, що сприяє довірі в суб'єкт-суб'єктній взаємодії тощо) [2].

Важливим видом фізичного виховання студентської молоді є спортивно-ігрова діяльність з елементами волейболу. Аналіз досліджень М. Тимчика засвідчує, що волейбол є дієвим засобом фізичного розвитку та масового залучення студентів до фізкультурно-масової діяльності, але за умов правильної організації тренувальних занять з використанням відповідних змісту, форм і методів тощо[4]. Педагоги радять дотримуватися таких виховних підходів як: суб'єкт-суб'єктної взаємодії, систематичності, послідовності, доступності. Також, М. Тимчик зазначає на важливості формування у студентів знань щодо значення фізичного виховання, здорового способу життя та інших спортивних ігор; забезпечення престижності,

іміджу волейболу та спортивно-ігрової діяльності у вищих навчальних закладах; здійснення індивідуального, гендерного та диференційованого підходів; формування інтересу до занять спортивними іграми; позитивного особистого приклад викладачів спортивних ігор [5]. Практика засвідчує, що оздоровчий ефект від систематичних занять спортивними іграми обґрунтовується широкими можливостями рухової підготовки та підвищення функціональних можливостей студентської молоді. Спортивно-ігрова діяльність відрізняється своєю інтенсивністю, динамічністю, різноманітною та непередбачуваністю результатів ігрових дій, що сприяють покращенню рухової підготовленості студентської молоді, розвитку координаційних здібностей, м'язової сили, витривалості, швидкості, спритності та інших фізичних якостей. Також цінність спортивно-ігрової діяльності полягає в можливості студентів здійснити потребу в спілкуванні, реалізувати інтереси та бажання, долати руховий дефіцит за рахунок навантаження змішаної інтенсивності тощо.

Погоджуємося з О. Дороховою, що для вирішення освітніх завдань з фізичного виховання студентської молоді засобами спортивних ігор слід використовувати метод змагань, оскільки кваліфіковане його застосування перетворює змагання на сильний стимул покращення фізичної підготовленості студентів, формує в них прагнення займатися фізичною культурою, досягати поставленої мети. Ефективність даного методу полягає в його застосуванні на основі мотивів студентів, їхніх інтересів та бажань. Практика засвідчує, що змагальна діяльність у процесі занять спортивними іграми сприяє розвитку фізичних якостей, зміцненню дихальної, серцево-судинної й м'язової систем, покращенню працездатності студентів, досягненню значних результатів у освітній роботі тощо. Дотримання такого підходу, змагання з спортивних ігор серед студентів сприяють формуванню в них позитивних рис характеру, цілеспрямованості, дисциплінованості, наполегливості, творчої активності тощо [1]. Фізичне виховання студентів засобами спортивно-ігрової діяльності забезпечує необхідні умови для вирішення широкого спектру завдань виховання, сприяють формуванню моральних, волевих якостей та інших позитивних рис характеру, а саме: патріотизму, добра, цілеспрямованості, взаємоповаги, взаємодопомоги, вміння співпрацювати в спортивному колективі, стійкості до непередбачуваних ситуацій та інших. Змагальний характер спортивних ігор сприяє використанню широкого арсеналу рухових дій та технічних прийомів: біг, ходьбу, стрибки, зупинки, повороти, ведення, передачі, ловіння, що значно збагачують руховий досвід студентської молоді та носять прикладний характер. Також, участь у спортивно-ігровій діяльності вимагає здійснення інтелектуального та психічного аналізу; сприяє формуванню таких навичок студентів як передбачення дій партнерів по команді та суперників, витримки, уміння досягати мети, бути успішним. Спираючись на досвід сучасних педагогів та власний досвід було встановлено, що найбільш дієвими методами виховної роботи із студентською молоддю під час занять спортивно-ігровою діяльністю були: метод змагань (де кожен учасник мав можливість проявити творчість, само реалізуватися), особистого прикладу викладача-тренера (педагоги власним прикладом демонстрували відповідальність, дисциплінованість, послідовність тощо), метод доручення (кожен студент мав можливість виконати посильне завдання викладача, що сприяло налагодженню партнерських стосунків, довіри, причетності до спортивного колективу), переконання (дієвість даного методу полягала в тому, що студенти, які на початку не мали бажання займатися – після переконання, педагогічного впливу щодо необхідності та спільної діяльності у колективі почали викликати позитивні емоції), створення ситуацій успіху (можливість кожному студенту відчути радість перемоги тощо).

Висновки. Отже, результати проведеного дослідження показують, що впровадження спортивно-ігрової діяльності дає можливість реалізувати освітні завдань з фізичного виховання студентської молоді за умов якісної організації та проведення занять; використання ефективних, сучасних педагогічних умов, змісту, форм і методів; урахування інтересів та бажань студентської молоді. Спортивно-ігрова діяльність дозволяє здійснювати рухову та психологічну підготовку молоді, формує у студентів прагнення стати сильними, спритними, цілеспрямованими, успішними, сприяє емоційному розвантаженню та має значний потенціал у розв'язанні освітніх завдань тощо.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми. Перспективним може бути вивчення: особливостей фізичного виховання студентської молоді в процесі занять іншими видами спорту з урахуванням їх інтересів; динаміки фізичного та мотиваційного стану студентів у процесі секційних занять зі спортивних ігор та інше.

Література

1. Дорохова О. В. Фізичне виховання студентської молоді у процесі занять волейболом / О. В. Дорохова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. - Вип. 3К (97). – С. 182–184.
2. Пилипенко В. М. Теоретичні аспекти фізичного виховання курсантсько-студентської молоді засобами футболу / В.М. Пилипенко, М.В. Тимчик // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. "Науково- педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт" зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. – Випуск 4 (98)18. – С. 124–127.
3. Самоха Р. А. Інноваційні технології фізичного виховання студентів педагогічних університетів із застосуванням народних традицій : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07 / Р.А. Самоха. – Київ. – 2007. – 226 с.
4. Тимчик М. В. *Фізичне виховання старших підлітків у процесі спортивних ігор у загальноосвітніх навчальних закладах* / М. В. Тимчик // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал Матеріали звітної науково-практичної конференції. – Івано-Франківськ, НАІР. – 2013. – С. 437-440.
5. Тимчик М. В. Виховання фізичної культури учнів у процесі ігрової діяльності / М. В. Тимчик // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія. Педагогічні науки : реалії та перспективи. Випуск 14. К., 2009. – С. 237–240.

References

1. Dorohova O. V. (2018). Fizichne viovannya studentskoyi molodi u protsesi zanyat voleybolom / O. V. Dorohova // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi (flzichna kultura i sport): zb. nauk. prats. - Kiyiv: Vid-vo NPU Imeni M. P. Dragomanova, - Vip. 3K (97). - S. 182-184.
2. Pilipenko V. M. (2018). Teoretichni aspekti fizichnogo viovannya kursantsko-studentskoyi molodi zasobami futbolu / V. M. Pilipenko, M. V. Timchik // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu Imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoyi kulturi (flzichna kultura i sport) : zb. nauk. prats. - Kiyiv : Vid-vo NPU Imeni M. P. Dragomanova, - Vip. 4 (98). - S. 124-127.
3. Samoha R.A. (2007). Innovacijni tehnologiyi fizychnogo viovannya studentiv pedagogichnyx universytetiv iz zastosuvannam narodnyx tradycij : dys. ...kand. ped. nauk : 13.00.07 / R.A. Samoha. – Kyiv. – 226 s.
4. Tymchuk M. V. (2013). Fizychno viovannya starshyx pidlitkiv u procesi sportyvnyx igor u zagalnoosvitnix navchalnyx zakladax / M. V. Tymchuk // Suchasnyj viovnyj proces: sutnist ta innovacijnyj potencial Materialy zvitnoyi naukovo-praktychnoyi konferenciyi. – Ivano-Frankivsk, NAIR. – S. 437-440.
5. Timchik M. V. (2009). Viovannya fizichnoyi kulturi uchniv u protsesi igrovoyi diyalnosti / M. V. Timchik // Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya. Pedagogichni nauki : realiyi ta perspektivi. Vipusk 14. K.,– S. 237–240.

Гуртова Т.В.

кандидат наук з фізичного виховання., доцент,

Король О.С.

старший викладач,

Незгода С.П., Стецяк О.Б.

викладач

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ОБ'ЄКТ НОВОВВЕДЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ ПІДХІД

Робота присвячена проблематиці модернізації системи фізичного виховання студентів закладів вищої освіти, дає уявлення про новочасні тенденції у цій галузі знань й може слугувати базою для подальших досліджень. Виявлено та узагальнено сучасні підходи щодо можливостей упровадження нововведень у цей процес. За результатами наукового пошуку встановлено, що основними напрямками модернізації фізичного виховання студентів у вищій школі є інтеграція у цей процес соціальних та наукових досягнень, розробка змісту і технології фізкультурно-оздоровчої освіти студентів на основі новітніх прогресивних методик, оновлення форм мотивації і залучення студентів до регулярних занять фізичними вправами, використання технічних засобів навчання. З'ясовано, що сутнісною ознакою модернізації системи фізичного виховання є практична реалізація нововведень, результати якої дозволяють стверджувати про дієвість нових ідей, підходів, технологій. Використання зазначеного означає перехід на якісно новий рівень ефективності фізичного виховання студентів під час навчання у закладах вищої освіти.

Ключові слова: студент, ЗВО, фізичне виховання, модернізація, ефективність.

Гуртовая Т.В., Король А.С., Незгода С.П., Стецяк О.Б. Физическая культура как объект нововведений в учреждениях высшего образования: современный подход. *Работа посвящена проблематике модернизации системы физического воспитания студентов высших учебных заведений, дает представление о новейших тенденциях в этой области знаний и может служить базой для дальнейших исследований. Вывявлены и обобщены современные подходы относительно возможностей внедрения нововведений в этот процесс. Установлено, что основными направлениями модернизации физического воспитания студентов в высшей школе есть интеграция в этот процесс социальных и научных достижений, разработка содержания и технологии физкультурно-оздоровительного образования студентов на основе новейших прогрессивных методик, обновление форм мотивации и привлечения студентов к регулярным занятиям физическими упражнениями, использования технических средств обучения. Выяснено, что сущностными признаками модернизации является практическая реализация нововведений, результаты которой позволяют утверждать об эффективности новых идей, подходов, технологий. Эффективное использование указанного означает переход на качественно новый уровень продуктивности физического воспитания студентов во время обучения в учреждениях высшего образования.*

Ключевые слова: студент, ВУЗ, физическое воспитание, модернизация, эффективность.

Gurtova T., Korol A., Nezгода S., Stetsyak O. Physical culture as an object of innovation in university: a modern approach. *The problems of modernization of the system of physical education of students of university, gives an idea of the latest trends in this field of knowledge and can serve as a basis for further research are considered. The indisputable need for a radical reorganization of the system of physical education of students was established. The task of the work was to the identification of modern approaches in modernizing the process of physical education of students of university. To solve the problems, general-scientific methods of theoretical level were used: analogy, analysis, synthesis, abstraction, induction, systematization and generalization of data of scientific-methodical and special literature. The modern approaches regarding the possibilities of introducing innovations into this process are identified and summarized. That the main directions of modernization of physical education of*